

Förvaltningen för funktionsstöds handlingsplan omställning nära vård och ny socialtjänstlag

Versionshantering

Datum	Version	Beskrivning	Ändrat av
250709	1		Yasmin Andersson

Innehåll

1	Bakgrund.....	3
1.1	God och nära vård.....	3
1.1.1	Målbild för omställningen nära vård	3
1.1.2	Ny Socialtjänstlag	4
2	Syftet med handlingsplanen	5
2.1	Vem omfattas av planen.....	5
2.2	Giltighet.....	5
2.3	Uppföljning av denna plan	5
3	Arbetsgång för framtagning av handlingsplanen.....	5
4	Område hälsofrämjande och förebyggande	6
4.1	Utveckling av insatsen boendestöd	6
4.2	Ökat stöd till barnfamiljer	6
4.3	Utveckla civilsamhällets funktion och samverkan med förvaltningen	7
4.4	Förstärk arbetet med livsområdet hälsa.....	7
5	Samordnad vård och omsorg och socialtjänst.....	7
5.1	Ökad samverkan föräldrastöd.....	8
5.2	Förebygga psykisk ohälsa hos unga.....	8
5.3	Skapa förebyggande hälsa och fritid för äldre.....	8
5.4	Aktiviteter från handlingsplan nära vård.....	8
6	Samlad tabell för aktiviteter	9
7	Koppling till andra handlingsplaner	11
7.1	Handlingsplan nära vård.....	11
7.2	Handlingsplan digitalt först	12

1 Bakgrund

1.1 Nära vård

Nära vård är en förändringsresa inom vård och omsorg i hela Sverige. Arbetet med nära vård utgår från en rad statliga utredningar och betänkande. Bakomliggande utredningar framhåller att primärvården har allt svårare att klara uppdraget som första linjens vård vilket gör att det blir svårare att möta demokratiska utmaningar i form av en ändrad åldersammansättning i befolkningen och ökad multisjuklighet. Den demografiska utmaningen innebär en allt större andel av befolkningen blir äldre samtidigt som en allt mindre andel tillhör den yrkesverksamma delen av befolkningen. Detta skapar svårigheter både att bemanna och finansiera välfärdsuppdraget.

En annan förändring inom hälso- och sjukvården är att fler lever längre med kroniska sjukdomar och nya behandlingsmöjligheter gör att vården kan flytta ut från sjukhusen till andra platser- oftast hemmet.

Sammantaget har denna utveckling drivit den stora omställningen av hälso- och sjukvården som pågår nationellt och på regional nivå som brukar benämnas omställning till nära vård.

Omställningen kommer att påverka den vård och omsorg som Göteborgs Stad ansvarar för och den samverkan som staden har med regionen. Utförandet och ansvarsgränser förändras och förflyttas. Kommunen kommer att få en större roll i att tillgodose människors behov av hälso- och sjukvård och omsorg och får ansvar för att stödja fler med mer komplexa behov.

1.1.1 Målbild för omställningen nära vård

Göteborgs Stad delar den målbild för omställningen som antagits av SKR (Sveriges kommuner och regioner) liksom i den länsgemensamma färdplanen, det vill säga ***Syftet med en omställning till en god och nära vård är att främja hälsan hos befolkningen och utveckla vård och omsorg tillsammans, utifrån den enskildes behov.***

Omställningen beskrivs som en rörelse som går från att fokusera på organisation till relation, från att vara reaktiv till att bli förebyggande, och från en fragmenterad till en sammanhängande vård och omsorg. För den enskilde ska rörelsen innebära att man blir en aktiv medskapare i stället för en passiv mottagare av vård.

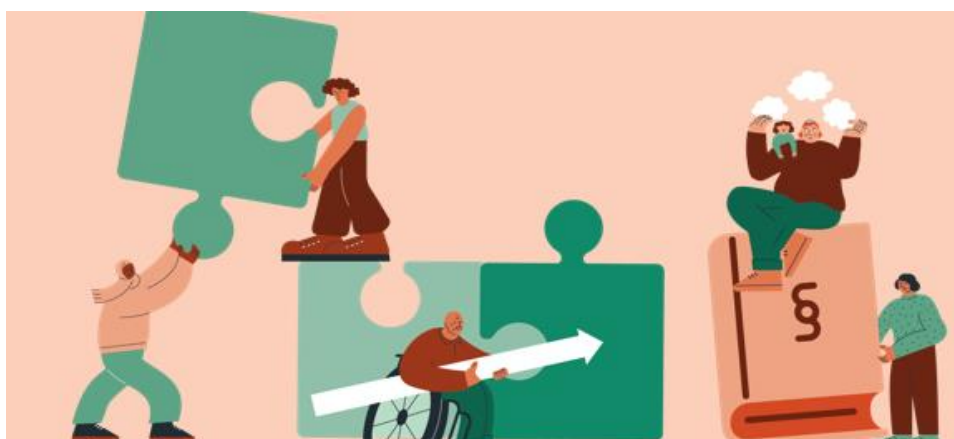
Bild hämtad från Sveriges kommuner och regioner.

1.1.2 Ny socialtjänstlag

Den 23 januari 2025 beslutade regeringen om en proposition med förslag till ny socialtjänstlag. Omställningen syftar till att skapa en socialtjänst som är mer tillgänglig, tidig och effektiv. Målet med omställning socialtjänst är att nå individer tidigt, inkludera nya grupper och sänka trösklarna till socialtjänsten för att fler ska känna sig välkomna och få det stöd de behöver så tidigt som möjligt innan problem förvärrats.

Kommunerna ska kunna erbjuda insatser på ett enklare och snabbare sätt, samtidigt som verksamheten bedrivs i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. En central del av omställningen är också en perspektivförflyttning, där invånarnas behov sätts i centrum och samverkan mellan aktörer förstärks.

Lagen träder i kraft den 1 juli 2025.

2 Syftet med handlingsplanen

Syftet med en gemensam handlingsplan för både omställningen till nära vård och ny socialtjänstlag är att det finns flera likheter i omställningarna.

Både omställningarna ska medföra att en person ska kunna få tidigare insatser för att förebygga ett större behov av stöd framåt. Att stödet ska vara med fokus på individens behov samt att man ska arbeta förebyggande för att stärka den enskildes självständighet.

Genom att ta fram en handlingsplan skapas en gemensam riktning av förvaltningens förändringsarbete för att nå målen i omställningarna. Tanken är även att det ska kunna skapa en tydlighet av vilka aktiviteter förvaltningen prioriterat att börja arbeta med.

2.1 Vem omfattas av planen

Handlingsplanen omfattar förvaltningen för funktionsstöd.

2.2 Giltighet

Handlingsplanen gäller från juni 2025 tom 31 augusti 2027.

2.3 Uppföljning av denna plan

Ansvariga avdelningschefer för de aktiviteter som finns i handlingsplanen rapporterar till förvaltningsledningen på deras ordinarie ledningsmöte.

Förvaltningens arbete med omställningen till nära vård och ny socialtjänstlagen ska även rapporteras i delårs- och årsrapporten för förvaltningen.

3 Arbetsgång för framtagning av handlingsplanen

Planens riktning och aktiviteter är framtagen under workshop med förvaltningsledningen. Efter workshopen togs ett förslag på handlingsplan fram som beslutades av förvaltningsledningen.

Två fokusområden har tagits fram och målbild till dessa. Dessa två områden är:

- Hälsöfrämjande och förebyggande
- Samordnad vård, omsorg och socialtjänst

4 Område hälsofrämjande och förebyggande

Ett förebyggande, hälsofrämjande och proaktivt arbete är en nödvändighet för att kunna förebygga ohälsa. Men också nödvändigt för att kunna komma in tidigt och ha möjlighet att förebygga behov av mer omfattande insatser för göteborgaren.

Riktningar:

- Utveckling av insatsen boendestöd
- Ökat stöd till barnfamiljer
- Utveckla civilsamhällets funktion och samverkan med förvaltningen
- Förstärkt arbete med livsområdet hälsa

4.1 Utveckling av insatsen boendestöd

Aktivitet: utred möjlighet att utveckla boendestödet till en första linjens och andra linjens stöd.

Första linjen. Insats utan biståndsbedömning, mindre omfattning

Andra linjen: mer omfattande behov, myndighetsbedömning.

I aktiviteten ingår det att tydliggöra vilket/ vilka behov boendestödet ska tillgodose och när det kan bli aktuellt med till exempel andra insatser så som hemtjänst. Samverkan behöver även ske med andra förvaltningar då det kan vara aktuellt med insatser från andra.

Ansvarig: Avdelningschef Centrum/ Hisingen och avdelningschef myndighet

4.2 Ökat stöd till barnfamiljer

Aktivitet: utred möjlighet att skapa en tillsyn där föräldrar kan lämna sina barn vid behov då oplanerade behov uppstår då inte andra insatser eller förskola, skola eller fritids har ansvar för detta.

Undersök möjlighet till att samordna detta stöd i lokal via skolan.

Samverkan med civilsamhället för möjlighet att erbjuda aktiviteter.

Ansvarig. Avdelningschef Nordost/Sydväst

4.3 Utveckla civilsamhällets funktion och samverkan med förvaltningen

Aktivitet: utvärdera och ta fram förslag på samverkan med civilsamhället utifrån utbud av aktiviteter för barn och unga. Utveckla dialogform med civilsamhället för att driva och stödja utvecklingen av tillgängliga, tidiga och insatser utan behovsprövning som kan utgöra ett alternativ, ersätta eller komplettera insatser som annars kräver behovsprövning.

Undersök hur kan vi samverka med civilsamhället för att öka aktiviteter för den äldre gruppen och motverka ensamhet samt för ett likvärdigt utbud i staden.

Ansvarig: Avdelningschef Nordost/Sydväst

4.4 Förstärk arbetet med livsområdet hälsa

Aktivitet: Ta fram metoder och arbetssätt som förstärker förvaltningens arbete inom livsområde hälsa.

Implementera metoden ”fem-finger modellen” i förvaltningen. Modellen är en evidensbaserad modell som fokuserar på fem livsområden så som hälsosam kost, fysisk aktivitet, sociala aktiviteter, kognitiv träning och kontroll av hjärt- och kärlvärden.

Ansvarig: Avdelningschef Nordost/Sydväst

5 Samordnad vård och omsorg och socialtjänst

För göteborgare som behöver insatser från FFS både utifrån socialtjänstlagen och hälso- och sjukvården behöver insatserna vara:

- Individanpassade
- Samordnade
- Likvärdig tillgång

Riktning:

- Öka samverkan föräldrastöd
- Förebygga psykisk ohälsa hos unga

- Skapa förebyggande hälsa och fritid för äldre

5.1 Ökad samverkan föräldrastöd

Aktivitet: utvärdera pilotprojektet ”metodstöd för föräldrar” och se möjlighet att införa det i större skala.

Ansvarig: Avdelningschef Nordost/Sydväst

Aktivitet: Kartlägga det samlade tidiga stödet inom förvaltningen för funktionsstöd, FFS, och socialförvaltningarna, SF, till familjer vars barn har funktionsnedsättning. Beskriv skillnader mellan insatser från skolsociala teamet, lotsar och koordinatörer samt undersök om stödform saknas.

Undersökt om det finns möjlighet för vår förvaltning att vara närvarande på föräldracentraler, mödravård och BVC i staden.

Ansvarig: Avdelningschef Nordost/Sydväst

5.2 Förebygga psykisk ohälsa hos unga

Aktivitet: Utbilda VIP- handledare (VIP står för Viktigt Intressant Person) och starta fler VIP- utbildningar för att stärka den enskildes självständighet och trygghet.

Ansvarig: Avdelningschef Centrum/Hisingen

5.3 Skapa förebyggande hälsa och fritid för äldre

Aktivitet: utvärdera pilot- projektet ” Mötas och må bra” som genomförs i sydväst och se om det finns möjlighet att implementera och spridas.

Ansvarig: Avdelningschef Nordost/Sydväst

5.4 Aktiviteter från handlingsplan nära vård

Två aktiviteter kvarstår i handlingsplanen för nära vård vilka flyttas över till denna handlingsplan:

- **Utveckling av SIP**
Samordnad individuell plan (SIP) är det gemensamma arbetssättet för samverkan mellan kommun och region. Förvaltningen behöver tidigt möta den enskildes behov för att kunna samordna insatser över vårdgivargränserna. Behov finns av att ha fler samordnare och utbildare i SIP.
Utbildning gällande SIP behöver säkerställas och SIP- samordnare behöver utses.

Ansvarig: enhetschef för enheten kompetens och kunskapsutveckling

- **Informationsöverföring**

SAMSA är den tjänst som finns för närvarande för informationsöverföring mellan regionen och kommunen. I dagsläget använder endast myndighet och den kommunala primärvården systemet. Behov finns att se över möjlighet till behörighet i SAMSA för enhetschefer utförare.

Ansvarig: enhetschef för kvalitet, digitalisering och innovation

6 Samlad tabell för aktiviteter

Fokusområde hälsofrämjande och förebyggande			
Aktivitet	Beskrivning	Ansvarig	Tidplan
Utveckling av insatsen boendestöd	Första linjen. Insats utan biståndsbedömning, mindre omfattning - Utred möjlighet till ett mindre antal timmar boendestöd utan bistånd. Andra linjen: mer omfattande behov= myndighetsbedömning.	Avdelningschef: Centrum/Hisingen och myndighet	December 2025
Stöd till barnfamiljer	Undersök möjligheten till föräldrar att kunna lämna sina barn vid behov av några	Avdelningschef Nordost/ Sydväst	December 2025

	timmars tillsyn vid oplanerade behov. Samverkan med civilsamhället för möjlighet att erbjuda aktiviteter.		
Utveckla civilsamhällets funktion och samverkan med förvaltningen	Utvärdera och ta fram förslag på samverkan med civilsamhället utifrån utbud av aktiviteter med inriktning barn och unga Undersök hur kan vi samverka med civilsamhället för att öka aktiviteter för den äldre gruppen och motverka ensamhet samt för ett likvärdigt utbud i staden.	Avdelningschef Nordost/ Sydväst	Maj 2026
Förstärk arbetet med livsområde hälsa.	Implementera metoden "fem fingrar"	Avdelningschef Nordost/ Sydväst	Maj 2026
Samordna vård och omsorg samt socialtjänst			
Aktivitet	Beskrivning	Ansvarig	Tidplan
Ökad samverkan föräldrastöd	Metodstöd till föräldrar Utvärdera pilotprojektet "metodstöd för föräldrar" och möjlighet att införa det i större skala. Kartlägga det samlade tidiga stödet inom FFS och SF till familjer vars barn har funktionsnedsättning. Beskriv skillnader mellan insatser från skolsociala teamet, lotsar och koordinatörer samt undersök om stödform saknas. Undersök om det finns möjlighet för vår förvaltning att finnas närvarande på föräldracentraler, mödravård, BVC i staden.	Avdelningschef Nordost/ Sydväst	December 2025

Förebygg psykisk ohälsa hos unga	Utbilda VIP- handledare och starta fler VIP- utbildningar.	Avdelningschef Centrum/Hisingen	Maj 2026
Förebyggande hälsa och fritid för äldre	Utvärdera pilot- projektet "Att mötas och må bra" som genomförs i sydväst och se möjlighet att implementera och sprid.	Avdelningschef Nordost/Sydväst	Maj 2026
Aktiviteter från handlingsplan nära vård som överflyttas till denna plan	- Utveckling av SIP: saknas SIP- samordnare och utbildare. Behov finns av att ha fler samordnare och utbildare. - Utveckling av SAMSA: se över möjlighet till behörighet i SAMSA för enhetschefer utförare.	Enhetschef för enheten kunskap och kompetensutveckling Enhetschef kvalitet, digitalisering och innovation	Hösten 2025

7 Koppling till andra handlingsplaner

7.1 Handlingsplan nära vård

En handlingsplan för nära vård finns redan i förvaltningen. Planen är framtagen och gäller fram till 2025. Handlingsplanen för nära vård kommer tas bort och ersättas av denna plan.

Två aktiviteter kvarstår att genomföra i förvaltningens handlingsplan för nära vård:

- Utveckling av SIP

- Utveckling av SAMSA

Dessa två aktiviteter har överförts till denna handlingsplan.

Göteborgs Stad kommer fortsatt ha en övergripande handlingsplan för nära vård.

7.2 Handlingsplan digitalt först

Bakgrund

I Göteborgs Stads policy för digitalisering och IT står det att "Göteborgs Stads nämnder och styrelser i sin verksamhetsutveckling ska tänka kring digitalt först

- digitala tjänster ska vara ett förstahandsval."

En förutsättning för att implementera principen "digitalt först" är samsyn. Förvaltningen för funktionsstöd (FFS) har därför tagit fram en definition av "digitalt först", samt viktiga förutsättningar för det, som beslutades av förvaltningsledningen 2025-02-03:

Definition

"Digitalt först" inom förvaltningen för funktionsstöd innebär att digitala lösningar ska övervägas i första hand när brukares eller verksamheternas behov tillgodoses. Digitala lösningar ska vara norm och digitalisering ska vara en naturlig del av verksamhetsutvecklingen. "digitalt först" gäller såväl i det brukarnära arbetet som förvaltningens övriga arbete.

Syfte med handlingsplanen

Syftet med handlingsplanen är att digitala lösningar ska övervägas i första hand och användas där det är möjligt och användbart för att utveckla den brukarnära verksamheten, och därigenom öka digitaliseringstakten inom förvaltningen för funktionsstöd.